

Díla fanoušků a autorské právo

Abstrakt

Fanouškovská díla jsou autorská díla tvořená fanoušky určitého původního díla, ze kterého jsou přejímány postavy, zápletky a světy, a která jsou šířena především prostřednictvím internetu. Tím však autor-fanoušek může zasáhnout do autorských práv autora původního díla, a to jak do osobnostních, tak majetkových. Diplomová práce *Díla fanoušků a autorské právo* fanouškovská díla představuje z autorskoprávního hlediska a otvírá diskuzi nad vhodností stávající právní úpravy v době masivního rozvoje internetu a online kreativních fanouškovských komunit.

Ačkoliv nelze obecně konstatovat, zda fanouškovská díla zasahují do autorských práv, neboť je nutné vzít v potaz velké množství faktorů (jaké prvky autor-fanoušek z původní díla přebírá, zda náhodou nebyl autorem původního díla k takovému zpracování dán souhlas, jestli neuplynula doba, po kterou se ochrana původnímu dílu poskytuje, případně zda neexistuje zákonná výjimka, která by se na fanouškovské dílo vztahovala), je možné konstatovat, že velká část fanouškovských děl přebírá bez souhlasu autora z děl původních autorskoprávně chráněné prvky, a jelikož v české, potažmo evropské úpravě neexistuje výjimka, která by se na fanouškovská díla dala vztáhnout, k zásahu do autorských práv často dochází.

Komplikovanost právní úpravy a právní nejistota spojená s její nejednotnou aplikací pak může mnohé fanoušky od vlastní tvorby odrazovat, díky čemuž trápí obě strany. Kromě toho, že tvorba fanouškovských děl rozvíjí kreativitu autora-fanouška, může také posloužit jako silný marketingový nástroj pro původní dílo. To si uvědomují mnohé společnosti, které ji využívají k propagaci prodávaných původních děl. Existují ovšem i autoři, kteří svá práva za každou cenu hájí, ale jak ukazuje praxe, vede to k poškození jejich pověsti a snížení prodejnosti jejich děl. Dotazník distribuovaný autorkou práce však naznačuje, že autoři, kteří jsou proti fanouškovské tvorbě, jsou spíše v menšině; většina respondentů, mezi nimiž byli kromě autorů původních děl taktéž autoři-fanoušci a konzumenti fanouškovských děl, by se přiklonila k právní úpravě, jež by fanouškovská díla za zásah do autorských práv nepovažovala.

Klíčová slova: autorské právo, fanouškovská díla, fanfikce